

โครงสร้างข้อ 3. การกระทำไม่มีกฎหมายยกเว้นโทษ

- ต้องผ่านโครงสร้างข้อ 2. มาแล้ว
- พิจารณามีข้อกฎหมายที่ยกเว้นโทษของผู้กระทำหรือไม่ (มีความผิดแต่เว้นโทษ)

1. จำเป็น สมควรแก่เหตุ (ม.67)

: มีภัยตรงหน้า ไม่มีทางอื่นนอกจากกระทำผิด ตัวไม่ใช่ผู้ก่อภัย

เช่น แดงจะยิงดำ ถ้าดำไม่ตีหัวเหลือง

แดงหลงปากำลังอดตาย แดงพังบ้านดำไปขโมยอาหาร

แดงอยู่บนเขากำลังอดตาย แดงฆ่าดำเพื่อกินเนื้อดำ

(1) จำเป็นเพราะอยู่ในที่บังคับหรืออำนาจ + ไม่สามารถเลี่ยงหรือขัดขืน

: บังคับจากภายนอกให้ตัดสินใจกระทำผิด (ไม่ใช่ หนีถือ เกรงใจ ย่าเกรง)

ตัวอย่าง

- แดงใช้ปืนขู่ดำ ให้ดำขับรถฝ่าไฟแดง
- แดงจะเชกหัวดำ ให้ดำยิงเหลือง (มาจำเป็น)
- แดงจับพ่อดำเป็นตัวประกัน ให้ดำไปยิงขาว

(2) จำเป็นเพื่อให้ตนหรือคนอื่นพ้นภัยอันตรายใกล้ถึง + ไม่สามารถเลี่ยงหรือขัดขืน

: ไม่จำเป็นต้องเป็นภัยอันตรายอันละเมิดกฎหมาย และกระทำต่อบุคคลที่ 3 (คน/ทรัพย์สิน)

ตัวอย่าง

- แดงไล่ยิงดำ ดำวิ่งหนีไปบ้านเหลือง เหลืองไม่ให้เข้าดำจึงตอยเหลืองเพื่อเปิดทาง
- แดงละเมอต่อดำ ดำตอยกลับ
- หมาแดงวิ่งมาจะกัดดำ ดำตอยกลับ
- แดงกับดำวิวาทกัน แดงสู้ไม่ได้จึงไปหลบในบ้านเหลือง
- แดงเอาเท้าลูปหัวดำ ดำวิ่งมาทำร้าย แดงพังประตูบ้านเหลืองเข้าไปหลบ

- ชีนาμιພັດມາ ແດງພັງປະຕູບ້ານເລື່ອງໄປລຸບກັຍ

2. คำสั่งเจ้าพนักงาน (ม.70)

(1) คำสั่งของเจ้าพนักงาน

- คำสั่ง → คำบงการ เช่น หมายจับ คำสั่ง
- เจ้าพนักงาน → ตั้งโดยชอบด้วย กม.

(2) คำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(3) ผู้กระทำความผิด / เชื่อโดยสุจริตว่ามีหน้าที่ต้องปฏิบัติ

3. เด็กอายุไม่เกิน 14 ปี ม.73, 74

เด็ก ≤ 7 ปี ไม่ต้องรับโทษ

เด็ก $7 \geq 14$ ปี ไม่ต้องรับโทษ

- เด็กมีการกระทำตาม ม.59 รู้สำนึก (ไม่ใช่ไร้เดียงสา)

ตัวอย่าง

- 1) เด็กทารกแดงอายุ 8 เดือน กำไมจิ้มฟันไว้ที่มีมือกลิ้งไปทิ่มตาเด็กทารกดำข้างๆ
- 2) แดงอายุ 13 ปี อิจฉาเด็กชายดำ จึงต่อยดำตามอด
- 3) แดงอายุ 13 ปี อยากได้ของเล่น จึงไปขโมยของเล่นในห้าง

4. วิกลจริต ม.65 ว.1

- มีการกระทำ → ม.59 เคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึก
- กระทำการใดที่ กม.บัญญัติให้เป็นความผิด → ผ่านโครงสร้าง 1, 2
- ในขณะที่ **ไม่สามารถรู้ผิดชอบ** หรือ **ไม่สามารถบังคับตัวเอง**
 - ไม่สามารถรู้ผิดชอบ → **ไม่รู้ว่าผิดศีลธรรม**
 - ไม่สามารถบังคับตัวเอง → **รู้ว่าผิดศีลธรรมแต่บังคับตัวเองไม่ได้**
- เพราะมี **จิตบกพร่อง** หรือ **โรคจิต** หรือ **จิตฟั่นเฟือน**
 - จิตบกพร่อง → **สมองไม่ตามวัย** เช่น โรคครีทิน ชาติฮอร์โมนไทรอยด์ เจริญเติบโตช้า
 - โรคจิต → **บกพร่องทางจิตเกิดจากโรค**

- จิตพี่น้อง → หลงผิด ประสาทหลอน

คำถาม

- 1) แต่งวิกจจริตให้มีฟันคอเด็ก เพราะคิดว่าการกระทำนั้นถูกต้องไม่ผิดศีลธรรม
- 2) แต่งวิกจจริตให้มีฟันคอเด็ก เพราะมีเทพเจ้ามาบอกว่าถ้าฆ่าเด็ก 500 คน แล้วโลกจะรอดจากภัยพิบัติ
- 3) แต่งวิกจจริตให้มีฟันคอเด็ก รู้ว่าการฆ่าผิดศีลธรรมแต่ห้ามตัวเองไม่ได้
- 4) แต่งเป็นคนปัญญาอ่อน เดินได้ตอนอายุ 7 ขวบ พูดได้ตอนอายุ 9 ขวบ ไม่รู้จักเหตุผลรักษาตัวตลอดชีวิตไม่หาย ไปตบด่า
- 5) แต่งเสพยาจนประสาทเสีย มีอาการประสาทหลอนระแวงหลังคนทำร้าย แต่งให้มีเชือดคอตำ

5. มีนเมา ม.66

- มีการกระทำ → ม.59 เคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึก
- กระทำการใดที่ กม.บัญญัติให้เป็นความผิด → ผ่านโครงสร้าง 1, 2
- ในขณะที่ **ไม่สามารถรู้ผิดชอบ** หรือ **ไม่สามารถบังคับตนเองได้**
 - ไม่สามารถรู้ผิดชอบ → ไม่รู้ว่าผิดศีลธรรม
 - ไม่สามารถบังคับตนเองได้ → รู้ว่าผิดศีลธรรมแต่บังคับตัวเองไม่ได้
- เพราะมีนเมา
- เกิดโดย **ผู้เสพไม่รู้ว่สิ่งนั้นทำให้เมา** หรือ **ถูกขืนใจให้เสพ**
 - เสพ → การนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าทางใด
 - ขืนใจ → บังคับ (ไม่ใช่เกรงใจ คะยั้นยะยอ)

คำถาม

- 1) แต่งถูกตำลอกให้ทานสุรา โดยตำบอว่าเป็นยารักษาโรค ไปลักทรัพย์ชาวเข้าใจว่าทำถูกต้อง
- 2) แต่งถูกตำลอกให้ทานสุรา โดยตำบอว่าเป็นยารักษาโรค เลยกี้กคะนองชิงทรัพย์ชาว เพราะห้ามใจไม่ได้อยากได้ทรัพย์
- 3) แต่งชอบสาวเลยทานสุรา ให้กี้กคะนองหอมแก้มสาว
- 4) แต่งทานสุรา ให้กี้กคะนองกล้าไปลักทรัพย์

6. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในบางความผิดระหว่างสามีภรรยา ม.71 ว.1

- มีการกระทำ → ม.59 เคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึก
- กระทำการใดเฉพาะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินบางมาตรา
- สามีภรรยา → จดทะเบียนชอบด้วยกฎหมาย
- เป็นเหตุส่วนตัวเฉพาะ

คำถาม

- 1) แต่งกับขาร่วมกันไปลักทรัพย์เขี่ยวภรรยาแดง
- 2) แต่งไปลักทรัพย์จำเฬนสาวที่แต่งงานเป็นพิธี
- 3) แต่งไปลักทรัพย์ด้าอดีตภรรยา
- 4) แต่งไปลักทรัพย์ด้าภรียน้อย
- 5) ไปลักทรัพย์จำเฬนสาวที่อยู่กินกันมา 50 ปี